

Päähaku, kielten kandiohjelma: venäjä vieraana kielenä

Valintakoe 24.5.2019 klo 9.00–13.00

Kirjoita henkilö- ja yhteystietosi tekstaamalla.

Kirjoita nimesi latinalaisilla kirjaimilla (abcd...), älä esimerkiksi kyrillisillä kirjaimilla (абвгд...).

Jos sinulla ei ole suomalaista henkilötunnusta, kirjoita sen asemesta syntymäaikasi.

Kirjoita henkilötiedot kaikille sivuille.

Sukunimi	
Kaikki etunimet	
Henkilötunnus	
Sähköpostiosoite	
Puhelinnumero	

Tarkista sivunumeroiden avulla, että olet saanut kaikki sivut.

Kirjoita alla olevaan laatikkoon nimikirjoituksesi merkinä siitä, että olet tarkistanut edellä mainitut asiat.

Nimikirjoitus	
---------------	--

Jos haluat, että tehtäviin kirjoittamasi vastaukset arvostellaan, jätä alla oleva laatikko tyhjäksi.

Jos haluat, että tehtäviin kirjoittamiasi vastauksia ei arvostella, kirjoita alla olevaan laatikkoon teksti "*Haluan, että vastauksiani ei arvostella*". Tässä tapauksessa saat vastauksistasi nolla pistettä.

Arvostelusta luopuminen	
-------------------------	--

Lue huolellisesti kaikki ohjeet läpi

- Tarkista, että saamassasi koenipussa on kansilehden ja ohjesivujen (sivut 1–2) lisäksi:
  - kysymys- ja vastausosio (sivut 3–12)
  - yksi ruutupaperiarkki omia muistiinpanoja varten (konseptipaperi)
- Vastaa tehtäviin ytimekkäästi ja koekirjallisuuden ja/tai aineiston mukaisesti. Ole huolellinen, että vastaat kuhunkin tehtävään oikean aineiston perusteella.
- Kirjoita vastauksesi tehtävänannossa ilmoitetulla kielellä. Muilla kielillä kirjoitettuja vastauksia ei huomioida arvostelussa.
- Kirjoita kukin vastaus sille varattuun tilaan. Arvostelija ei huomioi merkintöjä, jotka ovat vastaukselle varatun tilan ulkopuolella.
- Kirjoita vastauksesi lyijykynällä ja selvällä käsialalla. Arvostelija tulkitsee tulkinnanvaraiset merkinnät vähiten pisteitä tuottavan vaihtoehdon mukaisesti.
- Voit luonnostella vastauksiasi ruutupaperille. Ruutupaperille tekemiäsi merkintöjä ei huomioida arvostelussa. Olet saanut yhden arkin ruutupaperia. Voit tarvittaessa pyytää lisää ruutupaperia valvojalta.
- Pidä koemateriaalisi niin, että lähelläsi istuvat hakijat eivät pysty katsomaan vastauksiasi ja merkintöjasi.

Pisteyttäminen

Valintakoe pisteytetään asteikolla 0–100. Näet osakohtaiset pisteet tästä:

Osa	Voit saada	Sinut voidaan valita vain, jos saat
1	0–40 pistettä	vähintään 10 pistettä
2	0–30 pistettä	vähintään 10 pistettä
3	0–30 pistettä	vähintään 10 pistettä
yhteensä	0–100 pistettä	vähintään 50 pistettä

Mikäli et saa vaadittavaa vähimmäispistemäärää kokeen jostakin osasta, voidaan kokeesi muiden osien vastaukset jättää arvostelematta.

Kun aiot palauttaa koepaperit

Muista kirjoittaa koepaperinipun kansilehdelle allekirjoituksesi, sekä nimesi kaikille pyydetyille sivuille. Kun lähdet palauttamaan koepapereita, ota mukaasi kaikki tavarat istumapaikaltasi. Palauta kaikki saamasi paperit, myös suttupaperit, vaikket olisikaan tehnyt joitakin tehtäviä tai mitään tehtäviä. Todista henkilöllisyytesi, kun palautat paperit. Kokeen valvoja merkitsee kokeeseen osallistumisen ja koepapereiden palautuksen osallistujalistaan. Tarvittaessa saat kokeen valvojalta erillisen todistuksen valintakokeeseen osallistumisesta.

Tehtävä 2.2 (0–7 pistettä)

Seuraavassa on annettu tekokielen verbien taivutusmuotoja sekä niiden venäjänkieliset vastineet. Vastineet eivät ole oikeassa järjestyksessä. Määritä, mikä venäjän muoto vastaa kutakin tekokielen muotoa.

tujuse = _____

elvume = _____

utujuk = _____

tujuke = _____

elvuse = _____

elvuke = _____

utujum = _____

я сижу, ты любишь, он сидит, я люблю, я любил, ты сидишь, он любил

Tehtävä 2.3 (0–8 pistettä)

Seuraavissa viiden sanan ryhmissä yksi sana eroaa muista jonkin kieliopillisen piirteen perusteella. Alleiviivaa tämä sana ja perustele valintasi.

- a) тётушка, дедушка, матушка, бабушка, девушка
- b) брюки, сутки, зубы, деньги, щи
- c) сад, лес, пол, шкаф, стол
- d) мешать, советовать, уважать, понимать, помогать
- e) умный, красивый, дешёвый, почтовый, молодой

Perustelut:

a)

---

b)

---

c)

---

d)

---

e)

Osa 3 (0–30 pistettä)**Tehtävä 3.1 (0–12 pistettä)**

Täydennä suluissa annettujen sanojen oikeilla muodoilla. Lisää tarvittaessa prepositio. (Huom. sanat on annettu sanakirjoissa käytetyissä perusmuodoissaan.)

1. Мой брат родился _____ (восьмой; декабрь) 1976 года.
2. Анна прочитала эту книгу _____ (три; день).
3. Отец доволен _____ (мы).
4. Братья хорошо подготовились _____ (поездка).
5. У меня нет _____ (новый; программа).
6. Мне нужно перевести этот текст _____ (русский язык; английский язык).
7. Сегодня Петя встал уже _____ (шесть; час).
8. В молодости дядя занимался _____ (лёгкий; атлетика).
9. В этом доме три _____ (большой; квартира).
10. Золото _____ (дорогой), чем серебро.
11. Вы уже познакомились _____ (Иван Павлович)?
12. Вера устала и _____ (никто) не хочет танцевать.
13. Вот журналы, _____ (который) я тебе говорил.
14. Я хочу купить _____ (синий; рубашка).
15. Бабушке трудно читать _____ (она) болят глаза.
16. Ирина вышла замуж _____ (мой; лучший; друг).
17. Сестра хочет стать _____ (учительница).
18. Мама учила своих _____ (сын) говорить по-русски.
19. Вы умеете играть _____ (гитара)?
20. Мы радовались _____ (весна).

Tehtävä 3.2 (0–10 pistettä)

Tehtävässä on keksittyjen lekseemien (=sanojen) muotoja, joiden lopussa voidaan nähdä olevan erilaisia oikeita venäjän suffikseja ja/tai säännöllisiä päätteitä.

Tehtävässä määritetään, mistä kieliopillisesta muodosta voi olla kyse, ja sinun tehtävänäsi on antaa saman lekseemin toinen muoto. Tehtävässä on käytetty seuraavaa kaavaa:

yksikön nominatiivi ⇒ monikon genetiivi

Kaava luetaan: “Jos ko. sanamuoto on yksikön nominatiivissa, anna saman lekseemin monikon genetiivi”.

Jokainen määritelmä on itsenäinen, eikä vastaukseen vaikuta se, että sanamuoto voidaan määrittellä myös muuksi esitettyksi muodoksi.

Anna vain yksi vastaus siinäkin tapauksessa, että tehtävän voisi mielestäsi ratkaista usealla eri tavalla.

талова

yksikön nominatiivi ⇒ yksikön akkusatiivi

---

yksikön genetiivi ⇒ yksikön nominatiivi

---

monikon akkusatiivi ⇒ monikon genetiivi

---

yksikön lyhyt muoto ⇒ monikon lyhyt muoto

лимей

yksikön nominatiivi ⇒ yksikön instrumentaali

---

monikon genetiivi ⇒ yksikön nominatiivi

---

imperatiivi ⇒ infinitiivi

нанилуя

yksikön genetiivi ⇒ yksikön nominatiivi

---

yksikön nominatiivi ⇒ yksikön genetiivi

---

gerundi ⇒ infinitiivi

Tehtävä 3.3 (0–8 pistettä)

Vastaa lyhyesti seuraaviin kysymyksiin:

a) Mikä yhteys gerundien muodostamisella on aspektiin?

---

b) Miten kieliopillinen suku eroaa substantiiveilla ja adjektiiveilla?

---

c) Vrt. реши-тъ, реш-у, реш-ишь, реш-и, реши-л, реши-в, реши-вш-ий. Minkä yksinkertaisen säännön perusteella valitaan taivutusvartalo реш- tai реши-?

---

d) Mitä yhteistä on lyhyiden adjektiivien ja passiivin partisiipin preteritimuotojen käytöllä lauseissa?

---

e) Mitä yhteistä on refleksiivi- ja resiprookkipronomineilla?

---

f) Mikä yhteys passiivilauseen muodostamisella on aspektiin?

Valintakokeen ennakkomateriaalit 2019:

- Mihail Bulgakov: *Master i Margarita*. Myös suomenkielinen käännös Mihail Bulgakov: *Saatana saapuu Moskovaan käy*.
- Marja Jegorenkov ja Tiina Salomaa: *Možno i grammatika! Venäjän kielioppi*. Otava 2013. Myös aikaisemmat painokset kelpaavat. Joissakin verkkokaupoissa teoksen nimi esiintyy muodossa ”*Mozhno i grammatika!*”.

Venäjän (vieraana kielenä) valintakokeen mallivastaukset 2019

Tehtävä 1

Venäjän kieli ja kirjallisuus -valintakokeen (venäjä vieraana kielenä) kirjallisuusvastausten arvostelukriteerit ovat seuraavat:

- Vastauksen itsenäisyys ja omaperäisyys (kriittinen / ei-kriittinen mahdollisten lähteiden käyttö)
- Pitäytyminen annetussa tehtävässä (kysymyksessä)
- Vastauksen loogisuus, kompositio ja argumentaatio
- Faktiset ja muodolliset virheet
- Etäisyys tarkasteltavaan kaunokirjalliseen teokseen (objektiivisuus / subjektiivisuus)

Tehtävä 2.1

поток	[пЛтОк]
отросток	[ЛтрОстӘк]
дóвод	[дÓвӘт]
городá	[гӘрЛдá]
осознавáть	[ЛсӘзнЛвáт']

O-kirjamen kohdalla olevan vokaaliäänteen valinta määräytyy siten, että painollinen vokaali ääntyy o-äänteenä, sananalkuinen painoton vokaali sekä painollista tavua edeltävän tavun vokaali [л]-äänteenä ja kaikissa muissa tavuissa olevat painottomat vokaalit [ә]-äänteenä.

Tehtävä 2.2

tujuse	=	ты любишь
elvume	=	он сидит
utujuk	=	я любил
tujuke	=	я люблю
elvuse	=	ты сидишь
elvuke	=	я сижу
utujum	=	он любил

Tehtävä 2.3

a) тетушка, дедушка, матушка, бабушка, девушка

Substantiivi *дедушка* eroaa muista, koska se kieliopilliselta suvultaan maskuliini. Muut ovat feminiinisiä.

b) брюки, сутки, зубы, деньги, щи

Substantiivi *зубы* eroaa muista, koska vain sillä on olemassa myös yksikkömuodot.

c) сад, лес, пол, шкаф, стол (kaksi täysin pistein hyväksyttävää vastausta)

1) Substantiivi *лес* eroaa muista, koska sen monikon nominatiivin päätte on *-а*.

2) Substantiivi *стол* eroaa muista, koska sen yksikön prepositionaalinen päätte on *-е*.

d) мешать, советовать, уважать, понимать, помогать

Verbi *советовать* eroaa muista, koska siinä on *-ова*-suffiksi (muissa on *-а*-suffiksi) / koska se taipuu eri tavoin kuin muut, vrt.: *советовать* – *советуют*, mutta *мешать* – *мешают* jne.

e) умный, красивый, дешёвый, почтовый, молодой

Adjektiivi *почтовый* eroaa muista, koska se on (substantiivista muodostettu) relatiivadjektiivi / koska siitä ei voi muodostaa vertailumuotoja (eikä siihen voi liittää adverbejä tyyppiä *очень*).

Tehtävä 3.1

1. Мой брат родился *восьмого декабря* (восьмой; декабрь) 1976 года.
2. Анна прочитала эту книгу *за три дня* (три; день).
3. Отец доволен *нами* (мы).
4. Братья хорошо подготовились *к поездке* (поездка).
5. У меня нет *новой программы* (новый; программа).
6. Мне нужно перевести этот текст *с русского языка на английский язык* (русский язык; английский язык).
7. Сегодня Петя встал уже *в шесть часов* (шесть; час).
8. В молодости дядя занимался *лёгкой атлетикой* (лёгкий; атлетика).
9. В этом доме три *большие (больших) квартиры* (большой; квартира).
10. Золото *дороже* (дорогой), чем серебро.
11. Вы уже познакомились *с Иваном Павловичем* (Иван Павлович)?
12. Вера устала и *ни с кем* (никто) не хочет танцевать.
13. Вот журналы, *о которых (про которые)* (который) я тебе говорил.
14. Я хочу купить *синюю рубашку* (синий; рубашка).
15. Бабушке трудно читать, *у нее* (она) болят глаза.
16. Ирина вышла замуж *за моего лучшего друга* (мой; лучший; друг).
17. Сестра хочет стать *учительницей* (учительница).
18. Мама учила своих *сыновей* (сын) говорить по-русски.
19. Вы умеете играть *на гитаре* (гитара)?
20. Мы радовались *весне* (весна).

Tehtävä 3.2

талова

yksikön nominatiivi ⇒ yksikön akkusatiivi
nominativ singular ⇒ accusativ singular

талову

yksikön genetiivi ⇒ yksikön nominatiivi
genitiv singular ⇒ nominativ singular

талов (tai талово)

monikon akkusatiivi ⇒ monikon genetiivi
accusativ plural ⇒ genitiv plural

талов

yksikön lyhyt muoto ⇒ monikon lyhyt muoto
korta formen singular ⇒ korta formen plural

таловы

лимей

yksikön nominatiivi ⇒ yksikön instrumentaali
nominativ singular ⇒ instrumentalis singular

лимеем

monikon genetiivi ⇒ yksikön nominatiivi
genitiv plural ⇒ nominativ singular

лимень (tai лимя)

imperatiivi ⇒ infinitiivi
imperativ ⇒ infinitiv

лиметь

нанилуя

yksikön genetiivi ⇒ yksikön nominatiivi
genitiv singular ⇒ nominativ singular

нанилуй

yksikön nominatiivi ⇒ yksikön genetiivi
nominativ singular ⇒ genitiv singular

нанилуу

gerundi ⇒ infinitiivi
gerundium ⇒ infinitiv

наниловать

Tehtävä 3.3

- a) Gerundin preesens muodostetaan imperfektiivisen aspektin verbeistä, esim. *читать* > *читая*. Gerundin preteriti muodostetaan perfektiivisen aspektin verbeistä, esim. *прочитать* > *прочитав*.
- b) Substantivit eivät taivu suvuissa (niillä ei ole erillisiä maskuliinin, feminiinin ja neutrin päätteitä), kun taas adjektiiveilla on sukua ilmaisevat päätteet.
- c) Taivutusvartalo *реш-* valitaan silloin, kun vartaloa seuraava päätte tai suffiksi alkaa vokaalilla. Taivutusvartalo *решу-* valitaan silloin, kun vartaloa seuraava päätte tai suffiksi alkaa konsonantilla.
- d) Lyhyitä adjektiiveja käytetään vain predikaatteina yhdessä *быть*-verbin /-kopulan kanssa. Samassa asemassa ollessaan myös passiivin partisiipin preteritimuotojen tulee olla lyhyessä muodossa.
- e) Refleksiivi- ja resiprookkipronomineilta puuttuu nominatiivimuoto.
- f) Jos passiivilauseessa käytetään imperfektiivisen aspektin verbiä, laitetaan verbin loppuun -ся (-сь). Jos passiivilauseessa käytetään perfektiivisen aspektin verbiä, käytetään predikaatin muodostamisessa passiivin partisiipin preteritimuotoja. Vrt. Все новости *переводятся* на шведский язык; Новость *была переведена* и на шведский язык.